

Overgangsrecht Wet inburgering 2013 - Wet inburgering 2021

Hoofregel

Uit artikel 3 Wi2013 en artikel 3 Wi2021 volgt dat de inburgeringsplicht *van rechtswege* ontstaat op het moment dat iemand verblijfsrecht verkrijgt. Uit het overgangsrecht (artikel 54 van de Wi2021) volgt dat iedereen die op 31 december 2021 inburgeringsplichtig was op grond van de Wi2013 onder deze wet blijft vallen.

Het moment van het verkrijgen van verblijfsrecht bepaalt dus onder welk regime iemand valt: de Wi2013 of de Wi2021.

Op welke datum verkrijgt iemand verblijfsrecht?

Uit artikelen 3:40 en 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht volgt, dat een besluit pas in werking treedt op het moment dat het bekend is gemaakt. Het verblijfsrecht treedt dus ook pas in werking als het bekend is gemaakt.

Bij het aanleveren van een zaak aan DUO geeft de IND altijd de 'datum bekendmaking verblijfsrecht' door. Zo weet DUO op welke datum het verblijfsrecht is verkregen.

Voor personen met een verblijfsvergunning asiel (asielstatushouders) wordt de datum beschikking¹ gebruikt als 'datum bekendmaking verblijfsrecht' en daarmee dus als het moment van het verkrijgen van het verblijfsrecht.

Voor personen met een verblijfsvergunning regulier (gezins- en overige migranten²) wordt de datum van het ophalen van het verblijfsdocument gebruikt als 'datum bekendmaking verblijfsrecht' en daarmee als het moment van het verkrijgen van het verblijfsrecht. Dit volgt uit artikel 3.104 van het Vreemdelingenbesluit waarin specifiek is geregeld dat de beschikking in deze gevallen bekend wordt gemaakt door uitreiking of verzending van het verblijfsdocument.

Conclusie

Als de datum bekendmaking verblijfsrecht ligt vóór 1 januari 2022 dan valt een inburgeringsplichtige onder de Wi2013.

Als de datum bekendmaking verblijfsrecht ligt op of ná 1 januari 2022 dan valt een inburgeringsplichtige onder de Wi2021.

¹ De datum beschikking is in de regel hetzelfde als de datum van verzenden/uitreiken van de beschikking en het verblijfsdocument.

² In sommige gevallen betreft dit ook asielstatushouders. Het gaat dan om gezinsleden van een houder van een verblijfsvergunning asiel die zelf een verblijfsvergunning regulier verkrijgen. In het kader van inburgering worden zij als 'asielstatushouder' beschouwd en op grond van de Wi2013 of Wi2021 hebben zij dezelfde rechten als het gezinslid met een verblijfsvergunning asiel.

Inburgeringstermijn Wi2013

Op grond van artikel 7b, eerste lid, van de Wi2013, start de inburgeringstermijn van drie jaar voor het behalen van het inburgeringsexamen op het moment dat iemand inburgeringsplichtig wordt.

In de periode van juni 2021³ tot aan de stillegging van het proces van vaststellen van de inburgeringsplicht op 19 januari 2022, hanteerde DUO de datum van de kennisgeving als start van de inburgeringstermijn. Deze werkwijze zal DUO blijven hanteren ten aanzien van personen die onder de Wi2013 vallen. Zo wordt voorkomen dat bij het versturen van de kennisgeving tegelijkertijd een termijnverlenging moet plaatsvinden (met – voor de inburgeringsplichtige – hetzelfde resultaat qua einddatum van de termijn). Omdat deze werkwijze contra legem is (in strijd met de wet), zal de Tweede Kamer hierover op korte termijn per brief worden geïnformeerd.

Uitzonderingen / bijzondere situaties

Personen waarbij de datum bekendmaking verblijfsrecht ligt vóór 1 januari 2022, maar die op of ná 1 januari 2022 de inburgeringsplichtige leeftijd bereiken

Deze personen worden inburgeringsplichtig onder de Wi2021.

Toelichting: Zij waren op de datum bekendmaking verblijfsrecht leer- of kwalificatieplichtig en waren daardoor op dat moment niet inburgeringsplichtig op grond van de Wi2013 (artikel 5, eerste lid en onder d). Naar de strekking van de wet ontstaat of herleeft de inburgeringsplicht op de dag dat iemand de inburgeringsplichtige leeftijd bereikt (in de meeste gevallen: 18 jaar).

NB: Op grond van de wet is iemand vanaf 16 jaar inburgeringsplichtig, als iemand minder dan 8 jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd. De 16 en 17-jarigen zijn doorgaans niet inburgeringsplichtig omdat zij nog leer- en/of kwalificatieplichtig zijn. In enkele gevallen kan iemand al inburgeringsplichtig worden bij het bereiken van de 16- of 17- jarige leeftijd. Dit betreft jongeren die een verklaring of schooldiploma praktijkonderwijs hebben gehaald of voortgezet speciaal onderwijs in het uitstroomprofiel arbeidsmarkt of dagbesteding hebben gevolgd. Zij zijn van de kwalificatieplicht uitgezonderd.

NB: dit geldt niet voor Turkse gezins- of overige migranten die een datum bekendmaking verblijfsrecht hebben van vóór 1 januari 2022 en op of ná 1 januari 2022 de inburgeringsplichtige leeftijd bereiken. De inburgeringsplicht voor Turkse gezins- of overige migranten geldt alleen voor Turkse personen die op of ná 1 januari 2022 een verblijfsvergunning als gezins- of overige migrant hebben verkregen (dus: datum bekendmaking verblijfsrecht op of ná 1 januari 2022).

Personen die vóór 1 januari 2022 een opleiding volgden en op grond van de Wi2013 (tijdelijk) zijn vrijgesteld van de inburgeringsplicht

Als deze personen de opleiding afbreken zonder een diploma te behalen dan worden zij opnieuw inburgeringsplichtig. De datum van uitschrijving uit de opleiding is bepalend voor het regime waar de persoon onder valt:

- als de datum van uitschrijving uit de opleiding vóór 1 januari 2022 ligt, valt betrokkene onder de Wi2013;
- als de datum van uitschrijving uit de opleiding op of ná 1 januari 2022 ligt, valt betrokkene onder de Wi2021.

Omdat het overgangsrecht in de Wi2021 niet specifiek in deze situatie voorziet, zal artikel 54 van de Wi2021 worden aangepast. Het betreffende wetsvoorstel is

³ Sinds november 2019 werd deze werkwijze al gehanteerd ten aanzien van personen die de inburgeringsplichtige leeftijd bereiken en personen die na een tijdelijke vrijstelling opnieuw inburgeringsplichtig worden. Sinds juni 2021 wordt deze werkwijze bij alle inburgeringsplichtigen toegepast.

inmiddels ter behandeling aan de Tweede Kamer worden aangeboden⁴.
Vooruitlopend op deze aanvulling van het overgangsrecht, zal deze werkwijze in de praktijk al worden toegepast.

Als deze personen *de opleiding succesvol afronden met het behalen van een diploma*, dan zijn zij *definitief vrijgesteld* van de inburgeringsplicht.
NB: Dit geldt ook voor personen die een opleiding vmbo basis of kader volgen. De diploma's van deze twee leerwegen binnen het vmbo worden met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2022 aangewezen als diploma's op grond waarvan vrijstelling van de inburgeringsplicht wordt verleend (artikel 4, eerste lid en onder b, van de Wi2021). De Ri2021 (artikel 2.1, aanhef en onder c) zal hiertoe worden aangepast. De Tweede Kamer is per brief over deze beslissing geïnformeerd⁵. Ook deze werkwijze zal in de praktijk al worden toegepast.

NB: dit geldt niet voor Turkse gezins- of overige migranten die een datum bekendmaking verblijfsrecht hebben van vóór 1 januari 2022 en vóór 1 januari 2022 een (vrijstellende) opleiding volgden. De inburgeringsplicht voor Turkse gezins- of overige migranten geldt alleen voor Turkse personen die op of ná 1 januari 2022 een verblijfsvergunning als gezins- of overige migrant hebben verkregen (dus: datum bekendmaking verblijfsrecht op of ná 1 januari 2022).

Overige (overgangs)situaties

Personen die inburgeringsplichtig zijn geworden onder de Wi2013, die met behoud van hun verblijfsvergunning korter dan een jaar in het buitenland verblijven en op of ná 1 januari 2022 terugkeren

Deze personen blijven inburgeringsplichtig onder de Wi2013.

Toelichting: Indien iemand in het buitenland verblijft, is diegene niet meer inburgeringsplichtig op grond van artikel 3, eerste lid, van de Wi2013, tenzij betrokkene voldoet aan bepaalde voorwaarden die zijn uitwerkt in het Bi2013. Op basis van artikel 2.2, lid 2 sub a, van het Bi2013 wordt de inburgeringsplicht geacht niet te zijn geëindigd indien iemand maximaal een jaar niet in de BRP ingeschreven staat en dus korter dan een jaar in het buitenland is geweest. Kortom, als iemand inburgeringsplichtig is geworden onder de Wi2013, is hij dit - na een verblijf van maximaal een jaar in het buitenland met behoud van de vergunning - nog steeds, ondanks dat inmiddels de Wi2021 in werking is getreden.

In deze gevallen wordt de inburgeringstermijn verlengd met de duur dat de persoon maximaal in het buitenland heeft verbleven en de verlenging kan dus nooit langer zijn dan een jaar (zie artikel 2.11 in combinatie met artikel 2.2, tweede lid, van het Bi2013).

Personen die inburgeringsplichtig zijn geworden onder de Wi2013, die met behoud van hun verblijfsvergunning langer dan een jaar in het buitenland verblijven en op of ná 1 januari 2022 terugkeren.

Deze personen worden inburgeringsplichtig onder de Wi2021.

Toelichting: Uit artikel 2.2, tweede lid, onderdeel a, van het Bi2013 volgt, dat indien iemand maximaal een jaar in het buitenland heeft verbleven, de inburgeringsplicht wordt geacht niet te zijn geëindigd. Daaruit vloeit voort dat als iemand langer dan een jaar in het buitenland heeft verbleven de inburgeringsplicht wél is geëindigd. Dat betekent dat als iemand in zo'n geval op of na 1 januari 2022 weer in Nederland gaat wonen, hij/zij inburgeringsplichtig wordt onder de Wi2021.

⁴ [Wijziging van de Wet inburgering 2021 in verband met aanpassing van het overgangsrecht | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

⁵ [Kamerbrief over Wet inburgering 2021 en stand van zaken verbeterplan Wet inburgering 2013 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

Personen die inburgeringsplichtig zijn geworden onder de Wi2013, die langer dan een jaar in het buitenland verblijven, vervolgens terugkeren en op of ná 1 januari 2022 een (nieuw) verblijfsrecht verkrijgen als asielstatushouder, gezins- of overige migrant.

Deze personen worden inburgeringsplichtig onder de Wi2021.

Toelichting: zie toelichtingen bij de voorgaande twee casussen voor wat betreft de relevante artikelen. Omdat er in deze casus sprake is van een nieuw verblijfsrecht, is in deze casus de datum bekendmaking (nieuw) verblijfsrecht bepalend.

Personen die inburgeringsplichtig waren onder de Wi2013 en aan hun inburgeringsplicht hebben voldaan (door het behalen van een inburgeringsdiploma op niveau A2, een ontheffing of een gehele vrijstelling van de inburgeringsplicht), vervolgens naar het buitenland zijn vertrokken en weer terugkeren naar Nederland en op of ná 1 januari 2022 een nieuw verblijfsrecht krijgen als asielstatushouder, gezins- of overige migrant.

Deze personen worden inburgeringsplichtig onder de Wi2021.

Toelichting: Onder de Wi2021 leveren diploma's of certificaten op niveau A2 niet langer een vrijstelling van de inburgeringsplicht op (artikel 4, eerste lid en onder b, van de Wi2021 jo. artikel 2.1 van de Ri2021). Ook ontheffingen werken niet door.

NB: Voor vrijstellingen geldt dat de diploma's die onder de Wi2013 tot een vrijstelling van de inburgeringsplicht leidden, ook vrijstellend zijn onder de Wi2021. Personen met zo'n diploma worden dus opnieuw vrijgesteld van de inburgeringsplicht.

Dit betekent dat personen in deze situatie opnieuw inburgeringsplichtig kunnen worden. De duur van het verblijf in het buitenland is daarbij niet relevant.

Niet opnieuw inburgeringsplichtig worden personen die:

- onder de Wi2013 aan hun inburgeringsplicht hebben voldaan en;
- in Nederland zijn gebleven en,
- vanwege gewijzigde omstandigheden, een nieuwe verblijfsvergunning krijgen of een verlenging van de verblijfsvergunning die zij al hadden.

Uit artikel 3, eerste lid, van de Wi2013 volgt immers dat de vreemdeling die rechtmatig verblijf *verkrijgt*, en anders dan voor een tijdelijk doel in Nederland blijft, inburgeringsplichtig is.

De personen in dit voorbeeld hebben allen al een verblijfsvergunning (rechtmatig verblijf) verkregen en zijn op een moment in het verleden dus al inburgeringsplichtig geworden onder de Wi2013. De wijziging/verlenging van hun verblijfsvergunning betekent niet dat zij opnieuw rechtmatig verblijf verkrijgen en dus opnieuw inburgeringsplichtig worden onder de dan geldende wet (vanaf 1 januari 2022 de Wi2021).

Personen die vóór 1 januari 2022 vrijwillig zijn ingeburgerd (in het bezit van een inburgeringsdiploma of deelcertificaten op niveau A2) en die op of ná 1 januari 2022 een (nieuw) verblijfsrecht verkrijgen als asielstatushouder, gezins- of overige migrant

Deze personen worden inburgeringsplichtig onder de Wi2021.

Toelichting: Dit vloeit voort uit de omstandigheid dat personen niet eerder inburgeringsplichtig waren en het feit dat onder de Wi2021 diploma's of certificaten op niveau A2 niet langer een vrijstelling van de inburgeringsplicht opleveren (artikel 4, eerste lid en onder b, van de Wi2021 jo. artikel 2.1 van de Ri2021).

Personen die inburgeringsplichtig zijn geworden onder de Wi2013, vervolgens korter dan een jaar een verblijfsvergunning voor een tijdelijk verblijfsdoel⁶ krijgen en daarna een nieuw verblijfsrecht verkrijgen als asielstatushouder, gezins- of overige migrant.

Deze personen blijven inburgeringsplichtig onder de Wi2013.

Toelichting: op grond van artikel 2.2, tweede lid, onderdeel b, van het Bi2013, eindigt de inburgeringsplicht niet als iemand tussen twee tijdvakken waarin hij inburgeringsplichtig was, in Nederland verbleef voor een tijdelijk doel. Als er sprake is van een dergelijke situatie dan blijft betrokkene inderdaad onder de Wi2013 vallen.

Personen die inburgeringsplichtig zijn geworden onder de Wi2013, vervolgens langer dan een jaar een verblijfsvergunning voor een tijdelijk verblijfsdoel krijgen en een nieuw verblijfsrecht verkrijgen als asielstatushouder, gezins- of overige migrant.

Deze personen worden (opnieuw) inburgeringsplichtig onder de Wi2013 als de datum bekendmaking (nieuw) verblijfsrecht vóór 1 januari 2022 ligt. Deze personen worden inburgeringsplichtig onder de Wi2021 als de datum bekendmaking (nieuw) verblijfsrecht op of ná 1 januari 2022 ligt.

Toelichting: uit artikel 2.2, tweede lid, onderdeel b, van het Bi2013 vloeit voort dat de inburgeringsplicht wél eindigt als iemand tussentijds langer dan een jaar in Nederland verblijft voor een tijdelijk doel. Betrokkene wordt dan opnieuw inburgeringsplichtig als hij/zij daarna een verblijfsvergunning krijgt als asielstatushouder, gezins- of overige migrant. De datum bekendmaking van dit verblijfsrecht is bepalend voor het regime waar betrokkene onder valt.

Personen die inburgeringsplichtig zijn geworden onder de Wi2013, maar waarvan de verblijfsvergunning (definitief) wordt ingetrokken, of niet wordt verlengd en daarna een nieuw verblijfsrecht verkrijgen als asielstatushouder, gezins- of overige migrant

Deze personen blijven inburgeringsplichtig (onder de Wi2013) zolang het besluit om de verblijfsvergunning in te trekken of niet te verlengen nog niet definitief is. Zodra het besluit definitief is, eindigt de inburgeringsplicht. Als de persoon vervolgens een nieuwe verblijfsvergunning krijgt als asielstatushouder, gezins- of overige migrant, wordt betrokkene opnieuw inburgeringsplichtig. De datum bekendmaking van dit (nieuwe) verblijfsrecht is bepalend voor het regime waar betrokkene onder valt.

Toelichting: uit artikel 2.2, eerste lid, van het Bi2013 vloeit voort (zie ook de toelichting bij dit artikel) dat de inburgeringsplicht niet wordt beëindigd als er sprake is van een vreemdeling die na het verstrijken van de geldigheidsduur of de intrekking van hun verblijfsvergunning rechtmatig in Nederland verblijven in afwachting van de uitkomst van vervolgprocedures. Daarmee wordt voorkomen dat de voortgang van de inburgering stagneert, hetgeen onwenselijk is als zij naderhand wederom in het bezit worden gesteld van een verblijfsvergunning.

⁶ Met 'tijdelijk verblijfsdoel' wordt bedoeld op een verblijfsdoel op grond waarvan iemand niet inburgeringsplichtig is, denk bijvoorbeeld aan studie, arbeid als kennismigrant of medische behandeling (artikel 2.1 van het Bi2013 en bijlage 1 bij de Ri2013).